Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1091 — NGÀY THỨ BẢY 11 MARS 1922 — NGÀY MỒNG 13 THÁNG HAI ANNAM NĂM NHÂM-TUẤT — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR PROPRIÉTAIRE: NGUYỄN VĂN-CỦA
TÉLÉPHONE : 260
ADRESSE TÉLÉGRAPHIQUE : LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	Nhà giấy	Nhà thường
Một năm	12$00	10$00
Sáu tháng	6 50	5 00
Ba tháng	3 50	2 50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0$05
Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 15 mỗi tháng về phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TAN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

南中日報六省新聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 88

POUR LES ANNONCES s'adresser à Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 158-160-162 (1er étage) à Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn à Paris: chez M. M. Meyence & Cie 9, rue Treschot

On traite à forfait pour les insertions de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Thơ-ký Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

QUỐC TRÁI

ĐẶNG KHOẢN TRƯỜNG CUỘC KINH-TẾ TRONG CÕI ĐÔNG-PHÁP

Vì muốn giãy tờ gởi đến các xứ cho kịp (nhứt là xứ Lèo) nên định lại ngày 5 mars khởi cuộc quốc-trái cho đến 25 mars 1922.

Thể thì kể từ *ngày 5 mars cho đến 25 mars 1922* **sẽ mở cuộc quốc-trái bạc đông. Quan Toàn-quyền tổng thống Đông-Pháp được phép mở cuộc quốc-trái nầy theo chỉ dụ ngày** *8 octobre 1921* **và theo thể lệ trong lời nghị-định của quan Toàn-quyền** *ngày 11 octobre 1921*. **Cuộc quốc-trái nầy mở ra chỉ để làm cho hoàn-thành đường xe-lửa từ Vịnh tơi Đông-hà, mà vẫn là một việc làm thứ rất cần ích, tiện cho sau nầy sẽ mở cuộc quốc-trái khác nữa trong các xứ ở miền Đông-Pháp, đặng khoáng-trương các cuộc kinh-tế và chấn-hưng các cuộc canh-nông, hầu làm cho đất Đông-Pháp, thành-thuộc. Ấy là lần thứ nhứt mà dân Đông-Pháp được gọi đến chung-cùng nhau mà làm cho xứ-sở mình cho thành-thuộc và xứ Đông-Pháp mượn đường quốc-trái, lấy của-cải của dân chúng mình trong xứ mà làm thế-lực kim-tiền, cần ích trong việc thi hành các cuộc to-tác.**

Thể-lệ về cuộc quốc-trái nầy kể như vầy: Về vay mỗi cái là 50 chục đồng, thời hồi lại nội trong hạng ba mươi năm là lâu hơn hết, lại thời bằng số trúng theo bực định kể ra dưới đây. Mỗi năm có 4120 về thời hồi lại, ba tháng xổ số một kỳ, kỳ ba tháng đầu và kỳ ba tháng thứ ba, thì có một về trúng được 10.000 đồng; một về trúng 1000 đồng; 12 về 500 đồng; 1016 về 100 đồng. Còn kỳ ba tháng thứ nhì và kỳ ba tháng thứ tư, thì 4 về trúng 1000 đồng; 26 về 500 đồng; 1000 về 100 đồng.

Trước khi phô các phần lợi cho kẻ cho vay trong cuộc quốc-trái nầy rõ biết, thì người nên sánh mà coi vốn vay chẳng nhiều mà số trúng lại định nhiều hơn hết, từ xưa chưa có cuộc vay nào bền chánh-quốc dám bì.

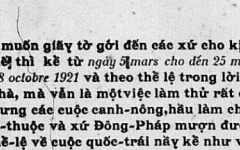

DỄ THƠ' DƯNG KỂ

Vì nước nhà a, vì lợi ích chung, đồng-bang đã chán biết, tưởng chẳng còn ai là người Annam, dầu chốn phiên-ba đô-hội, dầu nơi sản-giả thôn-quê, chẳng còn ai mà chưa tai nghe mắt thấy, từ lúc chưa khỏi cho đến cơn khỏi dầu cuộc quốc-trái sáu triệu mười lăm muôn bạc đông cho tới nay, biết bao nhiêu người trong hàng thượng-lưu thức-giả, vì công bỏ tư, vì nước vì nhà, dua nhau ra chen vai gánh vát; ông thì đam tinh khuyến nhủ, ông thì lấy lý giải phân; ông thì lo diễn-thuyết, dật tuồng, ông lại lo dạy ca-sa-gim hát-xướng. Ôi, ôi, cái tấm nhiệt thành vì nước mà-chẳng vì nhà của những trang thức thời vụ — ấy là những trang tuấn-kiệt đó; vì có câu: Thức thời vụ giả vi tuấn-kiệt — kẻ làm sao xiết. Không những một xứ Nam-kỳ nầy mà thôi, việc nước ấy là việc chung, cho đến Bắc-kỳ với Trung-kỳ cũng đều như vậy; nếu chẳng muốn kể Cao-miên vào Ai-Lao. Cũng khuyến-nhủ, cũng diễn-thuyết, cũng đặt tuồng hát, bỏ-bạc cuộc quốc-trái nầy, trông mong mau kết quả. Nói tắt một lời, ai là mặt tài danh, tay quyền quới trong cõi, gặp lúc nước có việc, ai có kế chi hay, cũng đều đem ra giúp sức.

Ngoại trừ những kẻ bày giúp quốc-trái từ bữa sơ khởi tới nay, còn nghe ông *Trần-trinh-Trạch*, nghị-viên quản-hạt hội-đồng, là nghị-trưởng hội Nông-nghiệp và là tay cự-phú ở tỉnh Bạcliêu, có để thơ đến quan Thống-Đốc Nam-kỳ dựng kế tài bồi quốc-trái. Tôi tưởng, từ bữa đến nay, mỗi mỗi đều chi làm ra phụ ích cho quốc-trái, dầu ít dầu nhiều, các báo, mà nhứt là L. T. T. V., chẳng bỏ qua, đều có đem trải đăng trên tờ báo và để tiếng trăm-trỏ khen-ngợi, nếu chẳng đem bức thơ của ông Trần-trinh-Trạch trải ra cho lục-châu độc-giả xem, e mất lẽ công-bình đi chăng? Lại cũng nồng lắm, vì cái kế của ông Trạch dâng đến quan Thống-Đốc đó là thượng sách chi kế, chẳng phải tầm thường. Tưởng vậy nên, hôm rày tôi để ý tìm cho đặng bức thơ ấy, để lược dịch ra quốc-âm cho lục-châu xem cho tiêu khiển.

Thơ của ông Trạch như vầy:

Saigon, le 2 mars 1922.

Nghị-viên Quản-hạt hội-đồng Trần-trinh-Trạch, kỳ gửi
Quan Thống-Đốc Nam-kỳ nhà giám.

Bẩm quan Thống-Đốc.

Tôi lấy làm tự cang đến mà trình cho quan lớn rõ biết những việc các hội Nông-nghiệp tương-tế có thể giúp ích được cho cuộc quốc-trái nầy.

« Tưởng khi quan lớn cũng đã rõ biết rằng, lúc nầy, những tay nghiệp chủ tầm thường trong nhà không sẵn bạc mà giúp quốc-trái được như thể lúc họ bán lúa mùa rồi vậy. Nếu chẳng nghĩ đến mà giúp đỡ cho họ khỏi hoặc vay hỏi hoặc bán lúa nhẩn giá, thì bất quá họ mua chừng một hai về quốc-trái, chớ không mua nổi tới ba bốn về. Muốn giúp thành quốc-trái đặng mau kết quả, theo ngu ý tôi tưởng sự chen dự của các hội Nông-nghiệp tương-tế chẳng phải là dễu nên bỏ qua vậy.

Kế thứ nhứt. — *Lấy sự giúp con thắc-ngặt, mà làm cho tiêu nghiệp chủ mua về quốc-trái nhiều hơn.*

Cho hạng dân khá, nhà có ăn, mà không sẵn bạc trong kỳ quốc-trái nầy, thì các hội Nông-nghiệp tương-tế giúp giùm phần nữa giá mua, còn phần nữa về phần họ đóng.

Tưởng chẳng còn ai mà chẳng biết rằng lòng nầy, trong các tỉnh phú túc hơn hết trong Nam-kỳ còn đặng mùa lúa, nghiệp-chủ, mười phần hết chín, đều đem tiền bạc mà trúc vào đó sạch. Nếu chịu giúp như ý tôi bày, thì chẳng khác nào buộc những tiểu nghiệp-chủ, mà thường lệ tiểu nghiệp chủ lại là phần đông, chẳng khác nào buộc họ mua quốc-trái nhiều hơn là để tự nhiên cho họ mua theo sức họ.

« Chừng lphát phiếu quốc-trái ra cho họ, (tỉ cho nội trong một tháng thì phát) thì những người mà hội đã giúp vốn cho đó, phải trả số bạc mượn lại cho hội với lời 6 phân hay là 8 phân; bằng chẳng có mà trả lại thì phải làm tờ ký lại bao lâu sẽ trả vốn và lời 10 phân. Như khi phát phiếu, có mà trả lại thì thôi, họ lãnh lấy phiếu của họ; còn như không có trả, phải làm tờ ký lại, thì hồi lại gửi những phiếu quốc-trái mà cho biên-lai cho họ cầm làm bằng thôi. Tuy vậy mà họ cũng chẳng mất quyền làm chủ; hễ xổ-số, may trúng, họ cũng đặng hưởng trọn vậy.

« Có lịnh Chánh-phủ cho, các công-nho có thể ra số tiền ấy cho các hội Nông-nghiệp đủ dùng xấp thời. Các hội chẳng để lâu; hễ phiếu quốc-trái phát ra rồi, tức thì hội lấy đem thế cho nhà Bản, theo như cách nhà Bản Đông-pháp đã nhận cho rồi, lấy bạc đem về trả hết lại cho các công-nho lãng.

Kế thứ hai. — *Cầm nhiều quốc-trái.*

« Đã biết nhà Bản Đông-pháp đã khẳng chịu cầm thế phiếu quốc-trái cho bà tánh, nhưng mà dầm tưởng chắc phần nhiều tài chủ, nhứt là những tay tiểu nghiệp chủ, không chuộng bằng có một sở nào, hãng nào tại tỉnh quen biết với họ, mà có thể cầm phiếu quốc-trái cho họ tới 80 phần trăm, dầu phải trả lời tới 10 phần họ cũng chịu.

« Chớ còn phải tới Hãng-bạc Đông-pháp mà cầm, thì, vì một là đàng xa, mất ngày giờ, hai là tốn kém sở phí, ba là qué đối sợ sệt, chắc lảo không đi, thà họ đem tới tài-chủ ở gần, hoặc bán rẻ bán mất, hoặc cầm thế mất mỗ cách nào họ cũng chịu.

« Vậy thì các hội Nông-nghiệp sẵn chịu làm trung-gian, làm mai cho hai đàng nghiệp-chủ với nhà Bản mà hưởng chút định lợi.

« Ti như hội cầm phiếu quốc-trái cho nghiệp-chủ tính lợi 10 phần; cầm rồi hội đem mà thế lại cho nhà Bản, theo lời 6 phần đã định.

« Giao nội trong mười hai tháng phải thôi nguyên bổn, nghĩa là hai kỳ sáu tháng, song mãng kỳ nào phải trả lời kỳ nấy.

« Còn cách vay trả của hội Nông-nghiệp với nhà Bản, thì cây có khe bạc nhà-nước tại tỉnh cho để, vì hội từ từ ngày sáng tạo đã quen giao tiếp với các quan kho bạc ấy rồi.

« Tôi mà dâng kế đến quan lớn như vầy, chẳng ý chi ngoài sự cứu vớt tiểu nghiệp chủ, vì e cho họ chẳng khỏi sự cần yếu gấp rút buộc ràng. Nếu chẳng có hội nào hãng nào tại tỉnh để cho họ vay hỏi cầm thế, thì những tiểu nghiệp-chủ ấy, xin nhắc lại nửa tiểu nghiệp chủ là phần đông trong các tỉnh, ắc chẳng khỏi phải chịu theo luật riêng của tài chủ mua hay là cầm, bó buộc.

« Vậy thì kẻ quốc-trái nầy, cách thể bày thật là khôn khéo lại cũng thủ lợi cho hai bên; nên hễ thiên hạ nếm trải mùi đặng rồi, sau muốn mở quốc-trái vay thêm cũng dễ; vì tài chủ, dầu có mua về quốc-trái chớ chẳng mấy đi nữa, chừng gặp lúc cần yếu tiền bạc gấp rút, cũng để mà có; mà nhứt là có chỗ trông mong trúng số độc-đắc.

« Còn phận các hội, thì nhờ đó mà đặng trở nên có ích cho điền chủ và nhờ làm trung gian hưởng lợi mà đặng thêm một ngày một thạnh hành.

« Lời bẩm tổ của tôi vẫn tắt, chưa lấy chi làm tỏ rõ, cẩn phải có lời giải quyết thêm nữa mới phá nổi những điều trở ngại về sổ sách, nên chi tôi sẵn lòng chờ giải thêm, đặng cầu cho kế của tôi thành trực.

Cuối xin quan Thống-đốc nhậm lấy tất tình của tôi thành thật.

* * *

Tôi chưa rõ quan Thống-đốc có nạp kế của ông Trần-trinh-Trạch chăng, chớ lấy trong ý tứ đấy mà suy, tôi dám tưởng cho kế của ông Trạch bày là diệu kế; vì nghĩa lợi có đủ; nếu quan Thống-Đốc cho y lời, thì tiện cho nước cho dân chẳng it.

LÊ-HOÀNG-MƯU

Cái kế vực nước

Mượn lấy Mĩ-nhân kế mà nâng thành đờ vạt, trợ hiểm phò nguy, ấy là việc cha con Vương-Doãn đời nhà Hớn làm xuôi cho hai cọp giành mồi, cưu thù kết oán.

Nay quốc-gia hữu sự, bàn công-phải khuyến nhủ quốc-trái mượn lấy tích mà diễn tuồng tại rạp hát Tây đêm thứ năm 9 Mars.

Bạn Phước-Xương, của vợ chồng M. *Nguyễn-hữu-Hạnh*, chọn hồn tay đào kép có tiếng đồng vai tuồng; Năm Nhỏ, làm Điêu-Thiền, danh Thắng, làm Lữ-Bố, còn Tư-Dõ Đồng-Trát thì nhưng ra làm. Cho nên cả hồn xứng sức nhau lắm, người xem đều khen. Hát đã hay lại chế theo cách mới, chẳng bày rộn ràng như cũ. Không trống chầu, trống chiến, không bắc-cấu, đồng-la, không quản hiệu, không chạy la, không chưng lọng tàng màng trướng. Chỉ dùng đờ trong nhà-hát Tây sẵn có đó thôi.

Chín giờ khởi hát, mà mắc giữ theo lệ cũ, nên phải đợi M. Nguyễn-chánh-Sắc ra diễn thuyết quốc-trái một hồi rồi mới hát. M. Sắt diễn thuyết thiệt hay, ngặt người coi đã có nghe nơi rạp hát bóng mới và nghe M. Đỉnh diễn rồi, nên cũng nghe mà không chăm chỉ lắm.

Diễn thuyết rồi hát tới 2 giờ khuya, thâu đặng thảng số, ba hàng ba mươi bốn đồng không lẻ.

Người xem còn ước: Phải chi còn một lần nữa, mới phỉ lòng cho.

Dư-luận của ông huyện *Cần* nghị-viên phong canh-nông Saigon

Đông-pháp quốc trái kỳ nầy chắc là thành tựu, vì nhờ có 3 điều 1° Quan Toàn-quyền, Maurice Long từ ngày đến trọng nhậm xứ Đông-pháp cho đến nay, chánh sự của Ngài coi càng ngày càng thêm nhân huệ, trải đất nhơn tâm, vì vậy nên nay Ngài đứng chủ trương lo cuộc Đông-pháp Quốc-trái lần đầu nhơn dân triều cảm đức Ngài mỗi người lấy theo gia thế đều vui lòng mà chịu quốc-trái đặng làm cho rực rỡ bình sanh quan Toàn-quyền Maurice Long trước mắt chánh phủ Đại-pháp.

2° Quan Nguyện-soái Nam-kỳ Maurice Cognacq trên 25 năm nay Ngài đã tỏ hết lòng yêu mến người Annam la

Khi Ngài còn thuộc về ngạch các quan Lương-y trong Nam-kỳ thì Ngài chẳng nài khó nhọc phương xa thường đi khắp trong sáu châu mà trông trải cho nhơn dân đặng trị bịnh thời hay sanh bịnh nhiều lắm.

Quan Nguyện-soái Maurice Cognacq lại hết lòng lo lập cao đẳng võ trung đẳng học đường đặng rèn đúc nhơn tài, mở mang dân trí.

Dân Nam-kỳ trí âm thức nghĩa, cảm mến đức Ngài nên nay mỗi người đều hảm hở chịu quốc trái Đông-pháp đặng tỏ lòng thâm cảm đại ân đại đức của quan Nguyện-soái Maurice Cognacq.

3° Dân Namkỳ ta xưa nay thường hay ao ước ba kỳ liên lạc, anh em sum hiệp một nhà, nay Đông-pháp quốc-trái kỳ nầy là chủ-ý làm nối khúc đường xe-lửa từ Vịnh đến Đông-hà đặng con rồng châu liên đoản viên một chỗ nhờ ba đều ấy nên Đông-pháp quốc-trái kỳ nầy chắc là thành tựu.

NHIỀU QUẢ HẾT QUÍ

(Tiếp theo)

Cái chức-sắc của triều-đình, ai dám cho rằng không qui, hương ưu phẩn nước còn gì vẻ-vang bằng. Song phải xét rằng qui đó là qui cho người có thanh-danh với đời, công-đức với xã-hội, chớ không phải gì cho những hạng người ăn ăn ngủ khuê-môn bất-xuất chi nam-tử đã vậy; dầu trước hàm, dầu mề-đay cũng vậy, chẳng phải người có tước hàm, mề-đay đó là qui, qui là người xứng đáng với cái tước hàm và mề-đay vậy đó thôi. Ôi, trên đời còn gì vinh bằng huê-cẩn của triều-đình, còn gì hèn bằng tiếng chê của công-chúng. Nên chi người muốn có cái chức hàm, cái mề-đay, it nữa phải biết cái chủ-nghĩa của chức hàm, mề-đai và thế nào, rồi nhiên-hậu cái chức hàm và mề-đay mới có giá-trị; Nói tóm lại, người có chức hàm ấy là người đã lịch trải trong đường ấy rồi.

Đương-kiêm xử ta trông lại cái chức hàm thinh-không, miễn mề-đay thinh-không ấy nhiều lắm; thậm-chí có người chưa bao làm tuổi, trong đường sĩ. nông, công, cổ, cũng chưa có cái danh-dự gì và công-tích gì cho xứng đáng. mà trông ra cũng đứng ông hàm, cũng mề-đay chói ngực vậy. Thế thì cái chức hàm ở xứ ta đương-kiêm, đường đã hóa ra một vật hóa trong một nhà buôn kia vậy, hầu mất cả cái đặt-sắc của phẩm ấy trong quan-trường.

Tuy đã biết rằng người có cái chức hàm không xứng đáng đó, không phải có cang-hệ đến nước nhà xã-hội, mà nhà-nước phong tước hàm cho người vô-công với đời đó, cũng không phải lỗi kém gì đến tài-chánh trong nước, mà sợ, nhưng nhiều quá, e ra làm mất cái giá-trị của chức hàm và mất cái giá-trị của người xứng đáng với chức hàm kia đi.

Bởi thế nên kỳ-giả dám trực-bút mà bàn ngay ra đây, dầu có xung-đột đến cái sổ-bộ của mấy ông không công-tích gì với nước, không ơn nghĩa gì với dân, mặc dầu, song cũng là phận biệt được cái thinh-danh cho người có giá-trị của chức ấy. thì kỳ-giả không ngần-ngại gì.

Nếu kỳ-giả còn kể ra nữa, nói ngay ra nữa, thì thiếu chi là người làm chức ấy mà không biết phận sự của chức ấy, là ông Huyện hàm bình-sanh chưa có cái chức gì có công trong dân-xã, dựa hầu mề mà cũng có phẩn hương tô điểm cho vậy. đường ấy, dầu trước phẩm ấy cao trọng đến mấy đi nữa, rồi thiên-hạ trông ra có khác nào trông cái hoại-danh của một người kép làm tuồng giữa sân khấu kia đâu. Nghĩ kỹ, thì người ấy là người giả lấy công-đức, chớ không phải là người thiệt có công-đức gì cả.

Suy cho kỹ cái phương-diện của chức hàm, thì ta đã biết nhà-nước phong chức hàm cho người ấy là nhà-nước đã tin chắc nhận ngay người ấy là người có công dày với chức-trách và là một người thanh-bạch với phẩm-giá ấy vậy. thật là cái nêu sang trọng vô cùng, chẳng những khoe-khoan với vợ, với gia-tộc mình mà thôi, lại còn qui trọng với những đứng đang tại-chức hành-chánh kia nữa. Là vì ông Huyện kia đang tại-chức, chưa dám chắc mình rằng đến ngày hưu-mãng, mà bảo-tri được cái danh-giá cao-trọng trong quan-trường, chỉ như người đã tho tước hàm của nhà-nước rồi, thì chẳng khác nào người nắm cả quan thầy thuốc đã chứng chắc (certificat) cho rằng là người không có bịnh hoan gì nữa. Lấy đấy mà suy, thì ta dám tưởng rằng sự sang trọng của ông Huyện hàm có thể cao hơn ông Huyện đang hành-chánh một tí. Nếu ra chốn đô-hội, lại trường ông Huyện đang hành-chánh phải còn tôn kính ông Huyện hàm nữa là phải. Là vì ông Huyện hàm, ông Phủ hàm, ông Đốc-phủ-sử hàm là người đã có cái chứng chắc của nhà-nước rồi là người tài cao vọng-trọng và là người đối với cái chức mình trước khi đã trọn vẹn. Thế thì mấy ông đang ở ngôi tân-kinh mấy ông hàm nầy là phải lắm, xứng đáng lắm.

Ôi, còn những hạng ông Hàm không công-tích với quốc-gia, không ơn-nghĩa với xã-hội mà cũng hàm ; hàm đó, thì có ai dám tôn-kính ! ! Người ta thường hay nói chơi ông Hàm không răng là ông hàm đó vậy, nào có công-tích gì mà bảo thiên-hạ phải tôn-kính.

Ông hàm không răng đây, là người ta đề ý cho rằng ông ấy bình-sanh đối với chức phận ông ở đời chẳng khác nào bà già ăn cẩm bỏ vậy, dầu nhai cho mấy đi nữa mà người ta cũng biết rằng nhũng hột bắp bà nhai trong miệng bà đó tật là có ngươn không khôn mề gì hết. Còn ông Huyện hàm mà bình-sanh không tích cho đời ấy cũng vậy. Bởi ông bình-sanh không giúp được việc gì cho nước, làm được việc cho dân, mà cũng Huyện hàm đó, nên nói ra chơi cái chức hàm của ông đó là cũng như cái hàm của bà già không răng kia nhai cẩm bắp vậy, có nói-năm gì đâu. Nói tóm là một ông Hàm có tài-bộ là có răng, một ông hàm không tài bộ là không răng. Vậy kỳ-giả có mấy lời xin nhắn với mấy ông Hàm không công-đức, không tài-bộ rằng: Việc đời là cũng lắm.

Có Hàm mà cậy chi hàm.

Tân Tân.

Đông-bang ta nên mua vé quốc-trái nầy, bằng bạc đông, chẳng phải như mấy lần trước, bằng số quan; nên sự giá-bạc trời sụt rồi lỗ-lã đã vậy mà lại còn có thể trúng gì bạc nhiều hơn thập bội, còn ít làm cũng được một trăm đồng bạc. Lợi lắm! Lời lắm! Nên mua vé quốc-trái ấy lắm!! Thử nghĩ lại mà coi!!

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỎI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lợn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sản Algérie quả thiệt là đồ thổ sản Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu *Trái Đất*

Vô-tuyến điện

Sở Vô-tuyến-điện Saigon

Trong lúc quan Thống-chế Joffre kinh-quá Saigon, ngày có dự cuộc lễ dựng cột sở Vô-tuyến-điện Saigon. Quan tư cai-quản sở Vô-tuyến-điện tắc nghĩa như sau nầy:

« Sở Vô-tuyến-điện này điện-lực bằng sở Vô-tuyến-điện ở tại Croix d'Hins (thành Bordeaux), mà sở Vô-tuyến-điện này lại là một sở lớn hơn hết trong hoàn-cầu. Các vật-liệu dùng mà lập sở Saigon toàn là hóa-vật của Langsa. Các cột-trụ cách nhau xa bề dài 1200 thước, bề ngang 400 thước. Có năm cột-trụ mỗi cột cao 250 thước. Máy móc đều là kiểu mới cả. Điện-tin gởi đi xa rất mau-le, còn điện-tin gởi đến thời có máy riêng để rước cấp-kỳ.

Tin I-ta-li

Ông Facta sẽ sang thành Pa-ri trong ba tuần tháng mars, rồi từ đó trực vận thành Londres.

Ông Gounaris, Thủ-tướng Chánh-phủ Grèce đã đến thành Londres.

Âm-mưu tự phản

Tại thành Budapest, linh Thổ-cảnh bắt được một bọn nghịch-mưu trào-đình. Hội nầy có nhiều nhà chánh-sách ở thành Moscou (nước Nga-quốc) giúp sức cho. Linh bắt 4 người.

Ông hoàng Cao-mên Areno Inkanthor sang thành Marseille

Ông hoàng Cao-mên Areno Inkanthor là cháu của đức vua Cao-mên Sisowath dương lo lễ-chức tại Marseille cách-thức đề bay các mỹ-nghệ Cao-mên tại trường đấu-xảo thuộc-địa thành Mạt-xây.

Báo Intransigeant vẫn-nạn thì ông hoàng Areno đáp: « Xưa người Cao-mên và người Annam chiến-đấu với nhau làm cho mâu nhuộm chiến-trường mà tranh-cạnh nhau không dứt, đến nay mà được thái-bình cũng nhờ Đại-pháp bảo-hộ. Người Annam và người Cao-mên hết ganh-ghét nhau là nhờ hai đàng đều nhiễm giáo-dục Langsa, thông Pháp-tự, dễ, bề thư từ và thấu-đáo tấm lòng nhau. Cái giáo-dục Langsa là cái duy liên-lạc hai sắc dân nầy mãi mãi về sau.

Đông-Pháp Thời-sự

Nam kỳ

SAIGON

TẠI NHÀ HÁT TÂY SAIGON, ngày 11 Mars, 9 giờ tối, bạn hát Cải-lương của Thầy Năm Tú ở tại Mytho, sẽ hát đặng cổ-động quốc-trái Đông-pháp.

Chư tôn nên nhớ ngày ấy đến mà xem kẻo uổng.

Sẽ hát tuồng « TIÊN NGHIA HẬU LỢI » hay lắm !!

Tòa tiểu hình

Sớm mai ngày thứ ba 7 Mars, Tòa tiểu-hình nhóm xử nhiều vụ song bổn báo thuật hai vụ sau nầy mà thôi.

1° Tên Đoàn-văn-Hai, là dưỡ con tên ăn tay độc-thủ bị thầy đội D..., bắt hồm 25 Février lúc nó trộm đồ phụ tùng xe hơi của M. Phụng là chủ rạp hát bóng Casino Chợ-lớn. Nó phạm tội toan trộm đồ và cự với linh vì lúc bắt nó thì nó đánh thầy đội D... nhờ thầy đội cứng cỏi và tỉnh táo mới bắt nó đặng. Đến Tòa Đoàn-văn-Hai muốn chối mà có chứng cớ nên Tòa phạt nó hai năm tù.

2° — Vụ thứ nhì : Trương-phước-Dinh, phạm tội đoạt đồ, tử khi người ta gởi cho nó giữ, và Trương-công-Thanh thì chứa đồ ấy. Trương-công-Thanh tỉnh thiệt không có ăn năn được thì bổng còn Trương-phước-Dinh thì bị phạt ba tháng tù (án treo) và 50 quan tiền va.

Xe hơi dụng người

Hôm thứ bảy rồi lối 3 giờ chiều, gần cầu Bình-triệu, xe hơi số C. 1.252, xe Ford, của bà Đốc-học trường đàm, dụng nhằm Ng-văn-Tỷ, đánh xe bò, có thương tích. Rồi nầy tại Nguyễn-văn-Tỷ vô ý.

Bà Đốc-học khai tại bởi Sơn-đàm Giadinh như vầy :

« Ngày 4 mars 1922, hồi ba giờ chiều, tôi ở Saigon ngồi xe hơi đi Thủ-dầu, đi đường quản-hạt số 1. Khi gần qua cầu Bình-triệu có một cái xe hơi khác qua mặt xe tôi. Thình lình tôi thấy phía trước một đọc xe hơi cũng đi Thủ-dầu. Sốp-phơ tôi mới bớt máy cho chạy chậm chậm mà tránh buội. Sốp-phơ tên Lê-văn-Thanh có bộp kèn cho xe bò nghe đặng mà qua mặt. Đề qua khỏi một cái rồi khi gần qua một cái nữa thì một người trên xe bò thình lình nhảy xuống muốn băng qua đường. Xe tôi đụng nó xinh vinh một hồi rồi tê va đâu vào bàn quậy mà nằm dài xuống đó, kế xe hơi chạy qua mình nó mà không dụng. Cách vài thước thì xe ngừng, tôi và Sốp-phơ trở lại cứu nó. Tôi bỏ nó lên xe chở về nhà thương Giadinh cho thuốc.

Bốt Sơn-đàm hỏi Nguyễn-văn-Ty khai rằng vì tại y vô ý mới đụng. Y nói : « Tôi khát nước nên mới xuống xe nhằm lúc xe hơi vừa tới. »

Y bị thương nhe trên đầu và chút đỉnh nơi mình.

Xe hơi dụng gốc cây

Hôm 28 Février trên đường Biênhoa (đi Thủ-Dầu-một, tại cây thứ số 15 km 500, xe hơi số C. 522, của thầy Võ-hà-Thanh, phó tổng Chánh-mỹ-trung, dụng vào gốc cây trên lề đường. Phía trước xe hơi hư bể hết. Lúc đụng thì con thầy phó là Võ-văn-Đạm ở Biên-hòa (Biên-hòa) cầm máy. Hỏi y khai như vầy :

« Hôm qua 28 Février, hồi 6 giờ chiều, xe tôi ở Biên-hòa đi lên. Khi gần tới ngang nhà hội Hương-truyền (Tuần-lại) có một cục bông lớn đen chay ngang qua đường. Muốn tránh con heo, tôi bẻ bánh qua phía tả mà rồi bề lại không kịp nên xe leo lên lề đụng vào gốc cây : Lúc ấy có một mình tôi trên xe mà thôi và xe chạy chừng 20 ngàn thước một giờ ».

Võ-hà-Đạm bị thương nơi bàn tang phía hữu, tại cằm và đầu gối tả lại tức nữa. Nay nằm nhà thương Angier tại Saigon.

Bốt Sơn-đàm Biên-hòa mở đường tra vấn mà chưa biết con heo ấy của ai.

Sadec Tâm-chơn-Bang

Bạn hát xiệt của M: André THÂN

Tối đêm nay 12/3 khởi sự hát tại Chợ-mới Saigon

Trong một cái rạp bổ lớn

PREMIER PARTIE

1° Ouverture. . . . . Orchestre
2° Scène originale sur fil de fer. M. Xiêu đi trên dây nhiều kiểu rất tài.
3° Trapèze à la chaise. . . . . M. A. Hào
Hào ngồi ghế trên đu thật thuở nay chưa có.
4° L'homme serpent dans ses numéros extraordinaires.
Người hình như rắn nhào lộn nhiều cách la kỳ.
5° Le Fantôme! . . . . . joué par les clowns A. Hào, Tòng
Lớp diễu nầy cười thôi nôn ruột. et Xiêu
6° Exercices d'Acrobatie Cycliste sur fil de fer. . . . . M. Sanh
M. Sanh đi xe máy hành trên giây-mới là tài.
7° Exercices gracieux sur trapèze fixe. . . . . Mme Mão
Cô Mão nhào lộn trên đu một cách dạn dĩ.
8° Merveilleuse Jongleric. . . . M. Chuyện
M. Chuyện đã một cái bàn hay lắm.
9° Un numéro très Rigolo. . . . joué par le Comique. A. Hào
Hề Hào diễu lớp nầy ai cũng phải tức cười.

Entracte 15 minutes

Nghỉ 15 phút

DEUXIÈME PARTIE

THÉATRE MODERNE ANNAMITE
" UNE FEMME INSTRUITE "

Pièce inédite en un acte et 4 tableaux spécialement composée en faveur de l'Emprunt Indochinois de 6.000.00 $ par M. Hồ-văn-Lang, et qui a été jouée avec grand succès à Sadec sous le patronage de M. Klein, Administrateur, chef de province.

(Une analyse en français sera distribuée dans la salle tous les soirs).

DISTRIBUTION

1- Délégué administrateur. MM. HỒ-V.-LANG
2- Le Trésorier. . . . . ANDRÉ THÂN
3- Un Chinois. . . . . H. THÀ (HUÊ)
4- L'Indien. . . . . A. HÀO et NHUNG
5- Le Chef de Canton. TRƯƠNG-V.-CHÂN
6- Le Conseiller. . . . . HOÀNG
7- Le Maire. . . . . TÒNG
8- Un planton du Trésor. . . . . A. HÀO
9. La femme du Conseiller. Mlle JOSÉPHINE
10 Les deux Veuves riches. . . . Mlle LUCIE et NGỌC

HÁT TÂN-KÍCH

Tuồng (Vợ ngoan làm quan cho chồng

Tuồng hát có 4 lớp của ông Hồ-văn-Lang đặt đặng hát giúp Quốc-trái Đông-pháp 6 triệu bạc.

Tuồng nầy hay và vui lắm, xin đến coi, có đủ mặt bổn bang làm tuồng. Đề có hát rồi tại Sadec ai coi cũng vui lòng và khen ngợi lắm.

Prix des places — Giá chỗ ngồi

Loge de 6 places (trong phòng 6 chỗ ngồi 13.00
1 place de loge (Một chỗ ngồi trong phòng. 2 50
Première (ghế hàng nhứt). 2 00
Deuxième (ghế hàng nhì). . . 1 50
Troisième (ghế hàng ba). . . . 1 00
Galerie (ngồi gián). 0 40
Les enfants ne paient 1/2 place quaux galeries
Les militaire non sous-officieres ne paieron 1/2 place qu'aux troisièmes et aux galeries

Linh đặng trả nửa phần ghế hạng ba và ngồi gián — con nít dưới 10 tuổi đặng trả nửa phần ngồi gián mà thôi.

Xin hãy mua giấy trước kẻo hết chỗ

Bán giấy trước : mỗi ngày : sớm mai, từ 8 giờ rưỡi tới 11 giờ rưỡi, chiều, từ 2 giờ rưỡi tới 5 giờ rưỡi, tại rạp hát xiệt Annam Chợ-mới Saigon.

Âm-mưu tự phản

Tại thành Budapest, linh Thổ-cảnh bắt được một bọn nghịch-mưu trào-đình. Hội nầy có nhiều nhà chánh-sách ở thành Moscou (nước Nga-quốc) giúp sức cho. Linh bắt 4 người.

Ông hoàng Cao-mên Areno Inkanthor sang thành Marseille

Ông hoàng Cao-mên Areno Inkanthor là cháu của đức vua Cao-mên Sisowath đương lo lễ-chức tại Marseille cách-thức đề bay các mỹ-nghệ Cao-mên tại trường đấu-xảo thuộc-địa thành Mạt-xây.

Báo Intransigeant vấn-nạn thì ông hoàng Areno đáp : « Xưa người Cao-mên và người Annam chiến-đấu với nhau làm cho mâu nhuộm chiến-trường mà tranh-cạnh nhau không dứt, đến nay mà được thái-bình cũng nhờ Đại-pháp bảo-hộ. Người Annam và người Cao-mên hết ganh-ghét nhau là nhờ hai đàng đều nhiễm giáo-dục Langsa, thông Pháp-tự, dễ, bề thư từ và thấu-đáo tấm lòng nhau. Cái giáo-dục Langsa là cái duy liên-lạc hai sắc dân nầy mãi mãi về sau.

BENTRÉ HỮU ÁI HỘI

Chiều bữa qua 10 mars, 5 giờ rưỡi, hội hữu-ái Bentré nhóm tại phòng-nghị thành phố, bàn cãi điều lệ hội.

M. Bùi-quang-Chiêu Hội-trưởng, vì công-phải, vắng mặt. M. Lê-hoằng-Mưu, phó hội-trưởng phải quyền mở hội

Từ-hàn là M. Ng.-khắc-Nương đọc điều lệ, từ câu, cho hội viên bàn cãi. Bình chánh theo ý hội viên hoàn tất, rồi, tới giờ thứ hai mươi bãi hội.

Cùng bạn đồng chí

Xin các bạn đồng chí của *Nguyễn-tử-Thức, Lê-hoằng-Mưu, Trần-văn-Chim*, nếu ai chưa đọc, bài « *Kỷ-giới cùng bạn đồng chí* » trong Lục-Tỉnh Tân-văn số 1061.

Xin đọc lại cho kỹ, vì chúng tôi chưa gởi thơ riêng cho mỗi vị được, miếng là các bạn biết việc ích-lợi chung mà chớ bỏ qua. Ấy là ân thâm nghĩa dày đó.

Tên các bạn đồng chí chịu hùn mua phiếu-trái

1 Lê-thông-Vinh, chef de Canton Hưng-nhơn (Mytho) . . . . 20 đồng
2 Đỗ-như-Tòng clerc Vinhlong. 20 đồng
3 M. Huỳnh-văn-Vui, Maison Vincent Saigon. . . . . 10 đồng
4 M. Luật-Liên Patron de la Forge Rue Boresse Saigon. . 10 đồng
5 M. Pierre Hoàng-đình-Liêm, Secrétaire de M. P. Juvet Exploitation forestière Indochinoise Saigon . . . . . 20 đồng
6 M. Nguyễn-tấn-Tài, M. Juvet, Khanhhoi. . . . . 20 đồng
8 M. Bảo-an-Đệ, village Binhphan (Mytho) . . . . . 20 đồng
9 M Trần-đình-Kiên, số 105 rue Legrand de la Liraye Saigon. . . . . 20 đồng
10 M. Châu-Siêm rue Chaigneau 14 . . . . . 10 đồng
11 M. Lê-văn-Lê *Etudede Mᵉ Fregusenge 89 Rue Pellerin* . . 20 đồng
12 M. Nguyễn-tấn-Tài, Mᵉᵉ *Juvet-Khanhhoi.* . . . . . 10 đồng
13 M. Nguyễn-văn-Nam, 42, *Rue Faucault — Dakao.* . . . . . 30 đồng
14 Nguyễn-thị-Dậu . . . . . 20 đồng
15 Võ-văn-Cử Đình-phước. . . 50 đồng
16 Ng-văn-Bường. . . . . 20 »
17 Phạm-văn-Lang. . . . . 10 »
18 Ng.-văn-Bông . . . . . 10 »
19 Ng.-văn-Chư. . . . . 10 »
20 Ng.-văn-Hai. . . . . 10 »
21 Ng.-văn-Măng. . . . . 10 »
22 Võ-văn-Chấm . . . . . 10 »
23 Nguyễn-văn-Của, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-văn . . . . 50 đồng
24 Nguyễn-tấn-Thức. . . . . 50 đồng
25 Trần-văn-Chim. . . . . 50 đồng
26 M. Đỗ Một Saigon. . . . . 20 đồng
27 M. Nguyễn v. Chánh đit Thai *marchand de bois à Binhtruyc Biên-hòa ville* . . . . . 30 đồng
28 M. Đơn-phụng-Đường médecin Cholon . . . . . 20 đồng
29 M. Ng.-tấn-Hoài, phó tổng minh-phú Bentre . . . . . 100 đồng
30 M. Trần-hiệu-Liêm, *Maire Binh-truyc BIÊNHOA* . . . . . 20 đồng
31 M. Hồ-văn-Lang Tổng-lý bạn hát xiệt . . . . . 10 đồng

Saigon, le 10 Mars 1922.

Monsieur, Lê-hoằng-Mưu,

Xem báo, hay tin ông đã mạnh, trở về báo quán. Mừng, kính cẩu xin cho ông sức khoẻ và gởi theo đây 20 đồng, dậu hai phần hùn cùng bạn đồng-chí, một phần cho *M. Lê-v.-Thọ*, demeurant au 5e Quartier rue de Phong-phú. Cholon, cón một phần cho tôi,

Commerçant, rue Lagrandière, SAIGON.

Lê-văn-Hòa.

Cám ơn hai bạn đồng-chí, có lòng tưởng đến. Số bạc đã đáng cho thủ-bổn.

LÊ-HOẰNG MƯU.

Tên những vị đã đóng bạc

MM. Ng.-văn-Của . . . . . 50 đồng
Ng.-tử-Thức. . . . . 50 đồng
Trần-văn-Chim. . . . . 50 đồng
Phạm-văn-Nông, de Mytho (Mandat télégr. nº 99 de 10 đồng) . . . . . 10 đồng
Lê-hoằng-Mưu. . . . . 50 đồng
Nguyễn-ngọc-Thái. . . . . 10 đồng
Nguyễn-văn-Chức, *Boulevard Paul-Bert* . . . . . 20 đồng
Trần-tấn-Kinh de Bentre 30 đồng
Phạm-vương-Các Mytho 10 đồng
Lê-văn-Thọ demeurant au 5e Quartier rue de Phong-phú Cho-lớn 10 đồng
Lê-văn-Hòa Commerçant rue Lagrandière Saigon 10 đồng

Ở các bạn Đông-chí

Ngày giờ đã cận lắm rồi, xin các bạn Đồng-chí gởi phần hùn lên cho mau. Chớ nên để trễ quá hai ba ngày. Một lời hứa nhỏ dao chặt đá, người có chí cứ chờ nên... Xin gởi bạc hùn mau mau. Đề: M. *Nguyễn-văn-Của* Tổng-lý L. T. T. V.

Thầy Bước mất 8000 đồng

Thầy *Bước* hôm 9 tây mới bị ăn-trộm 8000 đồng việc ấy vầy:

Vợ-chồng thầy thông *Bước* bữa ấy đi coi hát, mới dóng cửa rồi mới giao chìa-khóa cho *Lê-thị-Kiên* giữ. Thị *Kiên* ở với thầy *Bước* đã hơn một năm nay. Khi vợ chồng thầy thông đi coi hát rồi thì thị Kiên với bốn tên dây tớ ngũ trước cửa. Đến chừng thầy *Bước* về mở cửa vô mới hay bị ăn trộm lấy đồ nữ trang cả thảy 40 lượng, vàng đáng giá chừng 8000 việc nầy còn đang tra xét

Công-văn

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 27 février 1922.

Tiền lương bổng đồng niên của thầy Đặng-văn-Diệc ký-lục các dưỡng-đường Nam-kỳ, đang giúp việc nhà-thương bổn-quốc Nam-kỳ 606 đồng nay đem lên 684 đồng.

* * *

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 27 février 1922.

Thầy Trần-khiêm-Giao N° Mlle 449 giáo-tập thiết-thọ hàng năm, chức tạm đang đay trường sơ-đẳng Sadec được thiệt-thọ kể từ ngày 3 Septembre 1920.

* * *

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 27 février 1922.

Thầy Nguyễn-văn-Doi có bằng cấp certificat d'étude primaire franco - indigènes đặng cấp hàng vào làm chức trợ-giáo hầu-bổ và giao tùng-sự quan Tham-biện chủ tỉnh-Biênhoa.

Tiền lương của thầy trợ-giáo nầy khởi trừ tiền hưu-trí và phụ bổng, sẽ lấy công nho làng nào thầy đổi lại mà trả.

Ngày 11 Mars 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sơm mai
Nhà nước.	5 %
Ngân hàng Đông-Pháp	5 %
Ngân hàng Hoa-kiều Shanghai . . .	5 %
Ngân hàng Chartered	5 %0

GIÁ BẠC BOMBAY-TIN TẠI LONDRES

Sơm mai
Tại Paris ngày 9 Mars 1922

	Trả mái	Trả sớ
Ngân hàng Đông-Pháp . . .	33 5/8	33 5/8
Ngân hàng Hongkong Shanghai. .	33 7/8	33 5/8
Ngân hàng Chartered	33 7/8	33 5/8

GIÁ BẠC LIVRES STERLING
Tại Paris ngày 9 Mars 1922

Ngân hàng Đông-Pháp	48.40
Ngân hàng Hongkong Shanghai . . .	48.40
Ngân hàng Chartered	48.40

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP
Tại Paris ngày 9 Mars 1922

Va lợi 5%.		59	10	Va lợi 5%. 1920	92 75
Va lợi 5%.	1916	78	25	Va lợi 6%. 1920	94 00
Va lợi 4%.	1918	84	25		

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Chiêm hoa trả lại giá một trăm kí lô

Vinhlong.	4$30 tới 4.35
Gò-công.	4.40 — 4.55
Sài-gòn.	4.45 — 4.55
Bắc-liêu	4.50 — 4.65
Nam-vang.	4.70 — 4.10
Giá thường thường bực trung. . .	4.30 — 4.41

Giá gạo chở đến nhà máy tính theo mỗi cây bao lấy indo, giá một trăm kilô

Gạo Âu-châu nº 1 25 % tấm, tb	6.50 tới 6.65
Gạo Nhựt-bổn nº 3 dº —	7.80 — 8.00
Gạo Java nº 3 50 %	7.30 — 7.45
Tấm.	6.50 — 6.60
Cám.	3.70 — 3.75

Lời khen

Tôi có mướn M. Nguyễn-đức-Nhuận vẽ cho tôi một cái hình; cách, vẽ thiệt tinh-xảo và giống in hệch. Tôi rất mừng vì người Annam ta có được nghề khéo chẳng thua gì người Âu-Mỹ. Vì mừng nên viết ít hàng đăng báo mà khen M. Nhuận có công học tập được nghề hay.

Thái-văn-Bôn
Chevalier de la Légion d'Honneur
Đốc-phủ-Sử honoraire
Membre suppléant du Conseil du Gouvernement de l'Indochine.
Ba-động — Travinh.

TIỆM
Đồng-hiệp-Hòa

Số nhà 89, đường Quai Norodom, Nam-Vian
(PHNOM-PENH)

Ngỏ cùng quới khách dặng hay tại tiệm tôi có trữ một thứ *chim-tây* nhuộm lãnh nhiều hàng ta thiệt tốt đẹp nhứt không có thứ chậm nào bì kịp còn cách thức nhuộm cũng như thổ chậm ta mình vậy luôn luôn và giá đặng rẻ hơn nữa.

Như quới khách muốn mua thứ chậm tây nầy cũng là các thứ màu phẩm hay là thuốc đen nhuộm vải và cách thức nhuộm xin quới khách viết thơ đến tiệm tôi thì tôi sẵng lòng dạy lại lập tức.

Còn cách mua trên đây muốn khỏi đến tiệm cũng đặng mà phải đến nhà giấy thép tại chỗ quới khách ngụ đó đồng tiền rồi lãnh hàng cũng tiện vậy nghĩa là **Contre-remboursement.**

TẠI CHỢ-LỚN

HẠT TẠI GÓC ĐƯỜNG GIA-PHỦ VÀ ĐƯỜNG AKAS BI BÌNH-TÂY
CHỢ-LỚN

Bạn hát xiệt lớn HARMSTON

Có đủ thứ thú

Chư-tôn có nhớ hồi năm 1913 và 1917 chăng ? Hãy đến mà xem nhiều cuộc tiêu khiển.

Mới hát lần đầu

Kể từ bữa 6 Mars 1922, chín giờ tối sắp sau, mỗi bữa đều có hát. Nếu chư-tôn đến xem thì sẽ cười ngất và sẽ thấy nhiều cuộc vui, và chư-tôn không hề tiếc công tiếc tiền gì đêm ấy.

Hát nhiều thứ lạ

Bổn-bạn tổng-lý vì muốn làm cho toại lòng chư vị khán quan, nên chẳng hề sợ tốn của hao công, bởi thế cái bông-bông của bổn bạn sắm ra rất nên to rộng, dầu mưa lớn thế nào cũng không ướt.

Hãy đến coi sở thú

Có con voi nhỏ Joe... Joe... voi lớn, cọp, beo, gấu, chó rừng, khỉ, và ngựa rằn.

Mỗi bữa hát đều có hát thú

Mỗi ngày từ 7 giờ sớm mai đến 6 giờ tối

Nên mua giấy trước dặng có chỗ coi, đến mua tại *Imprimerie Saigonnaise* 15, 17, 19 đường Catinat tại đây có bán luôn luôn trong lúc bạn hát xiết nầy có tại Cholon.

GIÁ CHỖ NGỒI

Phòng 6 chỗ ngồi.	15 $ 00
Phòng 1 chỗ ngồi.	3 00
Ghế hàng trước.	2 00
Ghế hàng nhì.	1 50
Ghế hàng ba.	1 00
Ngồi giáng (cho người Bổn-quốc).	0 50

Con nít và những lính võ trừ ra đội được phép trả tiền phân nửa ghế hàng nhì và hàng ba.

Xe máy đạp hiệu ALCYON

đua ăn hạng nhứt

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bên phía mấy người Langsa đua lảnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì M. Le Stunff ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lảnh phần thưởng khai trường thì M. Trần-văn-Thinh hạng nhứt, M. Trần-văn-Chánh hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON.

廣東二天堂大葯房

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

38, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou substances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications des notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont en très bon état de conservation.

Sao lục tờ vi bằng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng :

Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-hoá. Thuốc của tiệm tôi không có mấu chi làm hại hết, mấu là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải cứ coi theo các lời dặn hay là coi theo nhãn. Nói tắt một cho là thuốc, của tiệm tôi đã làm thật giả.

THẦN HIỆU PHÁT LÁNH HUỜN
(THUỐC NÓNG LẠNH)

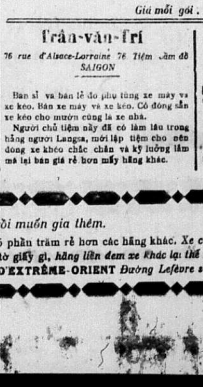

Trị bịnh nóng lạnh, bịnh rét, ban bạch, ban điểm, cảm mạo sương hàng, phát nóng, phát lạnh, hoặc nóng mê mang, nhức đầu, miệng khô, tử-chi mỏi mệt, ăn uống không thèm.

CÁCH DÙNG

Người lớn mỗi ngày uống 1 gói là 14 huờn, uống với nước trà.

Con cọp nữ một tuổi uống 1 huờn, 2 tuổi uống 2 huờn, 3 tuổi 3 huờn.

Con nít mắt tuổi thì uống theo mấy huờn, tới 14 tuổi uống theo như người lớn dùng 14 huờn mà thôi.

Như bịnh rét thì phải uống trước hơn 2 giờ đồng hồ khi chưa có phát rét.

CỮ ĂN : rau sống, trái cây, đồ nguội lạnh, mấy món chẳng nên dùng tới ; Làm y theo như vậy, dầu bịnh nặng bung, hễ uống thuốc nầy vài ngày thì hết bịnh.

Người thường mỗi bữa sớm mai uống 3 huờn đủ thần. Hãy nhìn cháu cái nhãn ÔNG-PHÁT, hiệu Nhị-Thiên-Đường, thì mới phải là thuốc thiệt kẻo lầm thứ giả.

Giá mỗi gói . . . . . **0 $ 16**

Trần-văn-Trí

76 rue d'Alsace-Lorraine 76 Tiệm Âm đồ SAIGON

Bạn sẽ và bán lẻ đủ piếu từng xe máy và xe kéo, bán xe máy và xe kéo. Có đóng sẵn xe kéo cho mướn cùng là xe nhà.

Người chủ tiệm nầy đã có làm lâu trong hãng người Langsa, mới lập tiệm cho nên đóng xe kiểu chắc chắn và kỹ lưỡng lắm mà lại bán giá rẻ hơn mấy hãng khác.

Lời rao

Cho mấy chủ xe keo cho mướn

Nên đặng thử Cao su pneus C.G.M cho xe mình.

Vo (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12 $ 50.

Ruột (chambres à air) 5 $ 00

Bán tại Hãng nầu Cao su, ở đường Doudouart Saigon.

Hỏi các ông chủ có XE-HƠI !

Nếu xe hơi của các ông có bảo-hiểm mà nay đã hết hạn rồi muốn gia thêm.

XIN CÁC ÔNG NHỚ LẠI ! Tại hãng Đông-Pháp bảo-hiểm mà bảo kiết cái xe hơi của các ông thì các ông được có lời từ 30 cho đến 35 phần trăm rẻ hơn các hãng khác. *Xe của các ông có sự gì nguy hiểm thì hãng bồi thường lập tức.* Khi vậy các ông viết vài chữ cho hay, hoặc lại nói miệng, hay là gỡ dây thép cho hay, chẳng cần làm tờ giấy gì, *hãng liền đem xe Khác lại thế thảnh cho các ông, khỏi xe các ông vì hư mà chẳng chạy đặng.*

Xin hỏi hãng : **SOCIÉTÉ FRANCO-BELGE D'EXTRÊME-ORIENT** *Đường Lefèvre số 27-29 — SAIGON.*

PHÀI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG **G. RENOUX**

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cư-nhơn bác-vật xuất thân, dùng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỷ lưỡng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi khứng đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng :

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người nhứt tiệm rất ngay thẳng, chiêu hiền đải sĩ ;

Vì thuốc tinh tấn, một lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả ;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỷ lưỡng cách bào-chế thuốc cho y theo toa của quan thầy.

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TƯỚU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lão thành đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mạng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liệt, da thịt đỏ săn, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trử bán tại tiệm thuốc Tây *ở đường Marin số 190, Cholon.*

Dépôt **PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Marins CHOLON**

XIN GHÉ MẮT

Ở đường Catinat Saigon mới mở ra một cái tiệm bán đủ đồ gia vị, nào các thứ rượu chát, rượu Champagne, nước suối, bánh hộp, nào dầu thơm, đồ dùng theo việc nấu nướng, đồ bằng pha-lý, bằng sành, đồ bạc, dao, nĩa, muỗn, mức, đủ thứ trái cây tươi lớn Đại-pháp đem lại mỗi chiến tàu.

Epicerie Saigonnaise HỒNG-VĂN et A-PHÁT
15-247-249, rue Catinat SAIGON

Bán sỉ, bán lẻ.

Giá rẻ hơn các nơi. Gởi đi khắp lục châu, gởi hàng, đem tiền tới nhà thơ lảnh (contre remboursement.)

Xin quí quan, các ông các bà có diệp đi Saigon ghé lại tiệm tôi mà xem công cuộc chúng tôi buôn bán.

Một mình hãng Denis frères đại-lý cả Đông-pháp thứ hộp quẹt nầy.

Hộp quẹt nầy khắp nơi đăng pháp bán le một xu nhỏ một hộp mà thôi.

Tiểu đàm

Chuyện ba anh đui bị phạt oan

Ba anh kia đui từ trong bụng mẹ đui ra, lại có tánh hay đèo bòng. Ngày nọ có người phương xa đắc một thớt tượng rất lớn vào xứ. Dân trong xứ đều nhau đến xem đông nức. Ba anh đui cũng rủa rực, cây biểu người nhà dắc đi coi. Tới nơi, ba anh lại đứng gần thớt tượng mà có biết là bao lớn, lại nghe thiên hạ trầm trồ, thì lấy làm tức mình. Chừng ba anh mới xin phép chủ thớt tượng dặng rờ cho biết. Chủ thớt tượng cho. Tên nài dắc thớt tượng khít lại cho ba anh rờ.

Anh thứ nhứt rờ trúng cái vòi, bộp vô bóp ra rồi la lớn lên rằng : « Thiệt là thiên hạ xảo trá vô song, thấy ta đui mù kiếm chuyện mà gạt gẫm, ai đời thớt tượng có bao lớn dây mà gọi rằng to lớn. »

Anh thứ nhì rờ trúng cái cẳng, vả nghe anh thứ nhứt nói thì nói tiếp rằng : « Thiệt quả vậy chẳng sai, thớt tượng có hằng cái gối mà gọi là lớn. »

Anh thứ ba rờ nhằm bàn tọ, vuốt qua vuốt lại năm bảy lần, thấy bằng thản, rồi nghe hai anh trước nói vậy, thì tức mình bèn nói lớn lên rằng : « Hai đứa bây thiệt là khôn, đã đui mà lại còn mang chứng điên nữa da! Ai đi thớt tượng to lớn, rờ hoài mà không giáp cái mình nó mà bây gọi là nhỏ. »

Hai anh trước nghe nói lớn lối, thì giận, mới buông lời cắt lẫy.

Ban đầu còn cải, sau sanh ra sự ẩu đả. Tên nài thấy ba anh đui, đã quê mà lại muốn làm một lanh, tính khuấy một chuyến cho bỏ ghét, giả đò nhảy vô cang rồi nắm xuống đất, chà đầu cổ chôm bôm, rồi la làng xóm in ỏi. Làng chạy tới bắt ba anh đui và hỏi tên nài khai rằng ba anh đui đánh nó, vì nó không cho cởi thớt tượng. Ba anh đui cải chẳng lại. Làng buộc ba người phải chịu cho tên nài 50 quan tiền. Cực chẳng đã ba anh phải dẫn lại đủ năm chục quan tiền mà đưa cho tên nài.

Đoạn mới biểu dắc trở về nhà, và đi và lức giận cám gan, lầm bầm, thề thốt, từ đó sắp sau phận đui mù chẳng biết đến tượng voi, lớn nhỏ mặc tình thế tục.

N. T.

DẦU MỐI HIỆU

MAZOUT

Bấy lâu nay thường nghe anh em phàn nàn vì không có thuốc chi hay là dầu chi đặng trừ cho tuyệt loài mối nó phá hại nhà cửa, quần áo, tủ bàn, ván ván...

Vậy anh em hãy mua thứ dầu mối hiệu **MAZOUT** *mà dùng thì chắc trừ được giống độc ác đó.*

Các tiệm thay mặt cho hãng Cie **Franco-Asiatique des Pétroles** *đều có bán thứ dầu mối hiệu* **MAZOUT.**

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đâu chi, xin viết thơ cho hãng Cie **Franco-Asiatique des Pétroles** *ở* **Saigon** *đường Boulevard de la Somme, số 100.* Chủ hãng sẽ hồi hồi âm lập tức

Bùi-quang-Nhiều

BENTRE

Bổn hiệu có trử bán vải may mùng cẩn hiệu Chiếc Thầy ở Hanoï. Vải nầy mới chế kiểu mới, đã được khỏi lại cao thước tốt hơn các thứ vải may mùng thường hay kêu là Tulle Tonkinois, bề dài 2m 40, ngang 0m80. Nếu hiệu có bán vải trắng Batiste để làm màn mùng ta may đó mát lắm mà mỗi cuốn 20 thước ngắn. Nhưng ai muốn may một cái mùng dài 2m60, ngang 1m60 chừng cũng phải tốn mua một cây vải nầy và nước vải Batiste thì đủ. Cái mùng ấy có ba hạng 0$90, 1$20 và 1$50 đều bottines đen và vàng hoặc hai màu tứ 1$50 tới 2$50 và dép (Sandales) quốc tế và quoốc nhung giá 1$00. Ai mua từ năm đôi sắp lên được remise 5 %; ai có mua thì tôi sẽ gởi contre-remboursement. Xin đừng hàng chiếc cỡ, chớ hàm gởi rủi hơn vì có nhiều người mới giày lại cứ tăng hộ sơn giày đa trắng ra đa đàng, lỗi nầy hễ sơn lợt đa mới hay, hiệu tôi dám cam đoan không có thứ ấy.

Bổn hiệu cũng có bán các thứ hàng tân nhuộm tại Bắcninh và những hàng lức nhiều thứ, như lãnh rộng may áo ; vân vân.....

BUI-QUANG-NHIỀU
Bentre

Trần-minh-Tịnh

Commerçant à Vinhlong

Tiệm nầy thay mặt cho riêm thuốc *Pharmacie centrale franco-annamite* của ông **André Lê-văn-Minh**, bán đủ các thứ thuốc Tây.

Bán hàng dệ, sơ, lụa, giấy, guốc, nón Backỷ thiệt tốt hơn hết, savons Dyfoam nhuộm đủ các thứ màu, xe máy hiệu *Lamat* hàng Thuận-Hoà hiệu Hercule, đồ phụ tùng về ruột, xe máy đủ các hiệu, sách vở, mực viết, cho học trò dùng, thơ, tuồng, truyện quốc ngữ, giá bán re hơn các nơi. Cúi xin quí vị thạnh tình huệ cố.

Dầu hôi hiệu cái Mào

Dầu hỏi hiệu Cái Mào (Le Pétrole Couronne) cũng dầu của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles. Dầu nầy thắp đơm lắm. Hễ dùng dầu hôi thì chẳng nên quên hiệu **Cái Mào**. Phải tìm cho đặng hiệu **Cái Mào** mà mua, thì mới đặng dầu thiệt tốt.

Trong Lục-châu các tiệm đều bán thứ dầu nhà hàng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles**

đều có bán thứ dầu hôi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đâu chi, xin viết thơ cho hãng Cie **Franco-Asiatique des Pétroles** *ở* **Saigon** *đường Boulevard de la Somme, số 100.* Chủ hãng sẽ hồi hồi âm lập tức

Các nhà phá hộ ở nhằm chỗ không có đèn điện khi thì nên mua đèn hiệu **TITO LANDI** thắp bằng **Essence** mà dùng.

Đèn nầy tốt hơn các hiệu đèn khác.

Cá trử bán sỉ tại hãng **EMILE PEYSSON** *ở* Saigon, ngang nhà hát Tây, mặt hải số 4

Sông làm nhớ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

Hiệu bán giờ bên nước Hoà-kỳ có một vị điền chủ đã ngoài 95 tuổi mà hồi còn sức lực mạnh mẽ như người trẻ tuổi, đi đứng chắc hẳn, ăn mới nói nhiều, ai thấy ở ngoài tưởng người đồng coi tới tứ tuần chớ chẳng.

Người ấy ăn ở một người ở điền hàng, hỏi thiệt cho biết tại làm sao mà sống đặng lâu như vậy. Ông già đáp lại rằng : Có chi lạ đâu mà hỏi, tại đời tôi trước khi ăn cơm hay uống một ly rượu vang chính hiệu Mazet là một thứ rượu trong sạch bổ lắm.

Người khách nghe nói ông có lòng muốn một việc gì trong thế giới mà không làm nổi? Ông già đáp rằng : Quanh quanh ta đây không mấy khó. Thuốc hạ nghe nói có gì đặng mạnh, cũng bèn rủ nhau đi mua rượu ấy đem về mà uống hễ quanh năm.

Có bán trong các tiệm hàng xén *(épiceries)*

Hãng nầy có bán thứ rượu chác đỏ và trắng hiệu **VIN BERMOND DE BORDEAUX** của hãng Bermond để lập ra hơn một trăm năm.

Bán nguyên thùng. Giá rẻ và rượu lại tốt thường hạng.

Lời rao

Cha mấy ông thợ chụp hình, dẫn thiên nghệ đầu hạm chơi

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 136-138 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu nào cũng có tinh theo giá bên Tây như hiệu Kodak — Richard — Gaumont — Demaria — Monobloc v. v....

Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thảy về nghề chụp hình về nghề vẽ sửa (Peinture) bán sỉ bán lẻ cũng được.

Có khuôn để lồng hình chạm khảo lắm, thứ nào cũng có, nhiều bộ lồng khéo, chạm tốt lắm.

Có chụp hình chạy giấy thuốc thâu nữa.

Có bán kiểu, giấy, đủ thứ thuốc sang hình.

Giấy Bromure 12 brillant contraste từ hộp 100 tờ, lớn 13 x 18 giá 5 $ 50 tới hộp 500 tờ thì 22 $ 00.

Có kiểu để làm bình máy xe nóng nguội.

Tại hãng Photo-Studio 136-138 Catinat Saigon.

XE MÁY

« La Semeuse »

Hiệu cũ Langsa đã bán trong Nam-kỳ có 30 năm rồi.

Bánh tròn, tay cầm lộn lên xuống được đỡ chân bánh.

Bánh sắt cũng bánh cây.

Giá sụt nhiều

Người chánh trử là : ông.

BERTHET CHARRIÈRE và Công-ti

tại Saigon đường kinh-lấp môn bài số 8.

Khu mua được hộp hoa hình « **LA NOUVELLE CHAMBRE CLAIRE UNIVERSELLE** » thì mỗi người đều vẽ được, khỏi các sự sợ thấy, hình, vẽ vẹo.

Hộp hoa hình may làm rất kỹ và đúng lắm.

Hàng **EMILE PEYSSON** ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4 làm đại-biểu.

FABRIQUE de CASQUES EN LIÈGE CAOUTCHOUTÉ

La Croiaca

MARQUE DÉPOSÉE

NHÀ LÀM NÓN BẰNG CÂY LIA TẠI CAO-SU

DƯƠNG-VĂN-THIỆT

209 *Quai de Belgique* — SAIGON

Kính trình quí vị biết, chúng tôi mới mở một tiệm làm nón bằng cây lia (liège) tại cao-su. Vậy xin quí vị chiếu cố-đến nghề mới là của chúng tôi dựng nên ở trong xứ mình.

Những nón của chúng tôi thì rất nhẹ, chắc chắn lắm, kiểu thiệt khéo, thông hơi nhiều, không có nấu một được, những đồ phụ tùng làm nón toàn là hạng tốt giá hạ hơn các nơi.

Chúng tôi có đủ đồ về nghề làm nón theo phương pháp âu-châu. Vậy chúng tôi đoan chắc có thể làm đặng y như kiểu ; cùng của các nhà buôn nón đặt chúng tôi làm, nhà buôn nào muốn mua cốt nón bằng cây lia (liège) để về lợp lấy, chúng tôi cũng bán. *Có để bán tại tiệm* **ĐẠO-HƯƠNG-MAI 46-48** Rue Catinat Saigon, là một tiệm lớn nguyên bán những đồ Mỹ nghệ của con nhà làm.

Kính trình

DƯƠNG-VĂN-THIỆT

Nếu quí vị muốn hỏi hay điều chi về việc buôn bán, xin viết thơ cho M. Dương-văn-Thiệt, 209 Quai de Belgique Saigon. (Cây lia (liège) là thứ cây ở An-châu thường dùng làm nút và làm nón.

OÁN-HỒNG-QUÂN *THỨ SÁU*

in rồi, thứ bảy còn tiếp

SAM-QUANG-HUNG

TIỆM BÁN VÀNG LÁ

ở đường Canton, số nhà 46 — CHOLON

提岸岑廣馨金舖

Bổn hiệu chánh lập tại Hongkong đã có mười mấy năm rồi, *chuyên nghề bán vàng lá* thiên-hạ đều biết danh. bổn-hiệu muốn cho qui-khách tiện gót, nên năm 1921 lập thêm một tiệm *ở tại Cholon đường Canton số 46.* Nếu qui-khách có mua vàng lá thì hãy nhìn cho chắc cái nhãn **PHI-HÔNG** thì khỏi lầm đồ giả.

CHOLON, **SÂM-QUANG-HUNG,**
Cẩn cáo,

Société Indochinoise de Transports

Tại sao mà xe hiệu **FORD** *thiên hạ dùng nhiều hơn hết ?*

Tại nó rẻ hơn

Nó ít tốn hơn và

Gọn gàn nữa

Hơn 400 cái xe **FORD** *chạy trong Đông-Pháp rồi*

Giá xe 5 chỗ ngồi..... 1.978 $

Giá xe Camion 1 tấn..... 1.800

HÃY ĐẾN MÀ COI HỎI CHẠY THỬ TẠI **Société Indochinoise de Transports** *4 rue Filippini, SAIGON*

Có bán Caosu **MICHELIN** *Đại biểu*

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng **Denis frères** *có trử mà thôi*

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy đươn đẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE mới hạn bao-hê sự kê nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIỆN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

PENSIONAT

Khuong-huu-Phuong.

VINHLONG.

Préparation rapide au Certificat d'Etudes primaires.

Nuôi kỷ, dạy cẩn. Thường năm thường thi đậu nhiều; nên học-trò càng ngày càng đông.

Năm rồi thiếu chỗ nên bổn-trường mới mở thêm rộng rước đặng ba mươi chỗ ngồi.

Qui-ông qui-bà muốn cho con học, xin viết thơ trước, tựu trường sẽ có chỗ liền.

Pension complète.

Giá tiền trường:

Lớp nhứt (thi bằng cấp sơ-học) và lớp nhì..... 14 00

Lớp ba, lớp tư và lớp năm..... 13 00

Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ)..... 12 00

Demi-pension.

Lớp nhứt, và lớp nhì..... 7 00

Lớp ba, lớp tư và lớp năm..... 6 00

Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ)..... 5 00

External.

Lớp nhứt, và lớp nhì..... 4 00

Lớp ba, lớp tư và lớp năm..... 3 00

Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ)..... 2 00

Cách-thức trường coi in sẵng tờ bẩm, xin viết thơ hỏi, hễn trường lập-tức gởi cho.

Ngày tựu-trường : 17 février 1922.

HÃNG

ông P. Ribeyrolles et Cie

Đường Lucq môn bài 99 và 101

ĐẤT-HỘ SAIGON

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như thứ xe mui xe hai bánh, xe kiểu, xe hơi, xe ngựa, cùng các đồng thuộc xe hơi theo kiểu mới hiện thời, sơn xe thiệt khéo, làm nệm, mười ca đủ kiểu, và cũng có bán các thứ xe có sẵn tại chốn nhiều; có bán đồ xe đủ thứ, bán xe cao-su lăng cây giá rẻ hơn hãy hết thảy các tiệm trong khắp, kiểu đẹp xây, có bán xe gì xin quí-vị và xe quí-vị đã hư hỏng thì xây mang tới tiệm tôi thì tôi sẽ làm cho xe. Sơn xe và sửa xe. Chi-minh qui khách rõ: Tiệm tôi bán xe đặng hai-mươi chiếc mới mà thôi, nếu quí-vị muốn mua xe thì xin đến tiệm tôi mà mua cho kịp kẻo hết thì tôi không có mà bán đặng.

Kính cùng quí-vị hay rằng tôi có mướn được thợ bổn thâm mười năm qua về sơn xe nơi bổn-hãng đảm.

ĐÈN LÒA đốt cám hôi sống, hiệu BEST WIZARD.

Ít tốn dầu.

không hang hao,

Sáng trắng ngọn.

Không hay nghẹt,

Đẹp đẽ,

Rẻ

Nội Nam kỳ có một mình tiệm

TRAN - QUANG - NGHIEM

84 *đường Espagne Saigon*

Có trữ hai hiệu đó mà thôi.

Trong lục-châu quí vị nào muốn đặng rước chắc trắng và đồ thiệt tốt làm bằng nước trái nào thì nên đến hay là viết thơ cho hãng ENILE PEYSSON ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4.

Văn đàn

(Partie littéraire)

Khuyên mua quốc-trái

I

Lợi nghĩa khuyên ai hãy giúp vầy;
Có tiền quốc-trái phải nên mua.
May mà độc-đắc ra giàu lớn;
Có rủi vốn lời, chẳ sợ thua.

II

Thua là mẹ phé việt bài cào;
Còn phi muốn ngửa chẳng lượng hao.
Hưởng lợi hòm-hay là lợi lớn;
Bỏ-qua, uổng lắng mất anh hào.

III

Anh-hào thấy nghĩa phải nông trang;
Mựa chờ thương tiền cứ thử than.
Thật túi ra vòng người bỏ nghĩa;
Cho vay mới phải giúp đồng bang.

VI

Đồng-bang ta phải càng lo âu;
Quốc-trái nầy đây nghĩa lợi sâu.
Đường sắt xong rồi thời thấy rõ;
Ích-kỷ lân-lợi rất đều-mầu.

V

Mầu-nhiệm nhờ tay Tổng-thống tá;
Mở ra quốc-trái thật tài mà.
Đủ đều nghĩa-lợi không sai sót;
Phải phỏ ân-đây Tổng-thống ta.

An-trường : NGUYỄN-TỪ-LANG.
dịt NGUYỄN QUANG-CÔN.

Thiệt khéo hạng nhứt

TIỆM-HÒA-CHƠN-DUNG

của **NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN**

Số 72, Boulevard de la Somme Saigon.

Thợ rẻ tiền mấy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 3 cái bằng cấp đấu xảo Hànội. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cát-bacẩn có biên rõ thước tắt giá cả và cắt nghĩa phân minh.

TỰ-DO DIỄN-ĐÀN

(Tribune libre)

Ngỏ cùng liệt-qui

Để lắm phen, Bổn-báo có tuyên ngôn rằng sẽ mở Tự-do diễn-đàn nầy. Bổn-báo riêng để cho liệt-qui thính luận cho thỏa-măng ý muốn. Nhưng bởi, cũng để lắm phen, Bổn-báo gặp nhiều có chỉ hăng thật rằng tên ký dưới bài gởi đến và cùng các bài để không phải là tên thiệt của người viết bài ấy; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà để đại vào. Ấy là một điều dùng cho là khắp nhược, mà người chưa chịu ăn-năn chừa lỗi. Nên việc quả, mình đâm dạng nêm việt chép ra để gương giùp tích, có sao lại sợ mà nặc danh? Há chưa phải là khắp nhược chăng?

Vì cớ tôi khắp nhược ấy, gây rối, buộc lòng bổn-từ dây, những bài ở đâu gởi đến, tên ký không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không ưa hành. Lại còn những bài đã hành trong mục nầy, thì Bổn-báo để trọn sự phân người ký lên gánh chịu lấy những điều cang hệ gì xảy sinh; Bổn-báo không cang-dự.

L. T. T. V.

Muốn hỏi ông Bà-ngộ-Mai

(Cải-lương)

Muốn hỏi ông Bà-ngộ-Mai, vì thấy ông Bà-ngộ-Mai, tự xưng mình là nhà học rộng, thông minh, Tây học cũng giỏi. Ông thường bàm biển nhơn tình, ngạo người sự học ; còn như tôi dây tai hèn, trí thiển, Pháp học vừa biết một hai (con-đo). Hán học thì nhơm mem, biết có một đôi chữ đầu bài Minh-tâm mà thôi. Tôi xem ông là người trí thức, hán tự như vân từng trải, thì bài văn phú rõ thông. Mới dựng bia danh An-hà chương-háo, ông hay xem bài của chư đồng bang, mà bắt bẻ, ấy là ông một người tự vọng tự đại đó.

Tôi xin lỗi cùng ông Bà-ngộ-Mai, chẳng phải tôi nhu tự mà dặng thông minh trí thức chi như ông, mà dám tự xưng, vì tôi học mới biết đôi chữ dầu bài là : Tử con, viết rằng. Tử viết,đức phu-tử nói rằng : mà tôi học đặng đôi chữ thì tôi hỏi ông đôi chữ mà thôi ? Vì đức phu-tử là người bực thánh ; tự là Trọng-ni,ở nhà (Trâu) nước Lỗ người đã nhỏ tuổi,mà dặng phỏng đến chức công-hầu. Từ đời thượng-cổ đến đó tuy là đạo tam-cang ngũ-thường, Tam-tùng tứ-đức, thì trời đã sắp đặt trong trí khiếu con người rồi, chẳng không ai biết rõ mà dạy dặn. Đến năm thứ 13, tôi ngài ra đời theo-thầy là ông Trọng-thơ, là ông tiều, mà học đạo ; Hán-tự ngài rất giỏi hơn trong cả thế-giái,thì có một mình ngài tự xưng mà thôi. Sau ông Trọng-thơ sợ ngài tặng mình mà tự-vọng, cho nên ông mới giả Thần-đồng mà thử ngài, cho ngài hạ mình xuống mà ăn năn (Mình giỏi mà có kẻ giỏi hơn mình).

Từ ấy đến sau Đức-phu-tử hằng lo việc lớn lớn phân, dạy-dỗ nhơn dân cho rõ thông tam-cang và năm hằng. Đến chừng ngài già yếu thì truyền dạy Tử-tăng và thất thập nhị hiền; công lao người mở mang rất đầy, đến khi ngài già yếu làm việc không nổi, mà ngài còn rằng mà làm ra ngũ-kinh là : (năm bộ sách) kinh thi, kinh thơ, kinh lễ, kinh nhạt và kinh dịch. Đến chừng ngài gần qua đời, ngài lại còn làm thêm bộ kinh xuân-thu (ấy là lục kinh). Đến chừng ngài qua đời rồi, thiếu chi chữ tặng ngài, sao lại tặng ngài chữ *Tử là con*,vì ý nào vậy ?

Xin ông Bà-ngộ-Mai tiên-sanh làm ơn giải giùm chữ Tử con nầy, cho lục-châu quân-tử rõ ông là người tài gồm-tri đủ hán học rất thông.

Chớ tôi là kẻ sơ học lem nhem, dám đâu vẫn đối cùng ông là người quần-kiến đa văn ; những lời tôi hỏi ông đây, một trẻ nên năm, mới vào trường vỡ lòng chữ hán mà học cũng đều biết rõ chữ ấy.

Nếu ông mà giải dặng một chữ Tử con nầy tôi nguyện mua An-hà báo mà xem những bài của ông ấn hành nơi báo luôn luôn. Bằng mà ông không hiểu chữ Tử con mà giải, thì tôi xin ông gát bút cho rồi, mà ngỏ lại mình ông, cho chư độc giả khỏi lầm ông !!

Tôi-sĩ LÊ BÁ-THỌ

(Gaócon) Sóc-trang

Thời-sự Cẩm-Nang

Thấy bốn chữ « Thời-sự Cẩm-Nang » chư-tôn đã biết ngay là một quyển sách tối cần (ắt) cho sự chẻo-cứu việc thời vụ phải thay đổi hoài.

Đã xuất-bản năm 1922, xin gởi đến nhà in ông Nguyễn-văn-Của 157 Rue Catinat Saigon mà mua kẻo hết.

Giá một quyển ..... 2 $ 00

TIỆM BÁN ĐỒ CHỤP HÌNH

HIỆU

"Photo Nadal"

Ở đường Catinat, 139

HỌA ẢNH CÁCH HUÊ-MỈ

Hình lồng quyển

6 miếng giá.....	5 $ 00
12 miếng giá.....	9 00
Hình Cartes postales	
12 miếng giá.....	4 $ 00
Hình nhỏ	
12 miếng giá.....	0 $ 80
Hình dán giấy hình : 3 miếng giá..	0 50
Hình dán giấy thông hành : 3 miếng.	1 50

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Những đồ phụ-tùng, kiểu chụp hình, giấy, và máy chụp hình,

Đồ phụ dùng về hãng dầu : Các thứ màu, viết chì màu, đồ vẽ, bố, bàn chải, chưa bàn, hộp dựng đồ đồ dùng, cây cọ giấy, màu trôn v. v.

Màu nhơm nhớt hảo hạng nhuộm đồ thứ hàng giế : Vải, hàng, lụa tơ, chỉ v. v.

Hỏi giá và mục-lục,

HÃNG

Etablissements Industriels

DE SAIGON

(Vốn 2.500.000 quan)

Phòng việc ở đường Mac-Mahon môn bài 25 và 27

Trại thợ ở Quai de la Marne Khanhhoi

Hãng mới nầy là hãng nối nghiệp cho hãng cũ Bonnefoy, chuyên làm những gạch bông hãng xi-măn và chuyên sửa đủ các thứ máy như là máy xay lúa, máy ép dầu và máy xe.

Hãng mới nầy tự ngày nối nghiệp hãng cũ Bonnefoy đã sắm thêm khí dụng nhiều làm cho nên công việc làm đã mau lại thêm giá rẻ.

Hãng mới cũng có bán và sửa xe hơi, lại riêng lãnh làm đạn-bắn, giúp các hiệu xe Huê-kỳ như :

Chandler, Buick, (Cleveland, Chevrolet. và các hiệu xe Langoa như :

Gregoire, et Mathis.

Trường trong cõi nầy, chẳng có hãng nào bán xe hơi giá rẻ như giá của hộp hãng đinh, vậy xin Lục-châu quí khách khi nào muốn mua xe hơi nên hỏi cho biết giá cả hộp hãng rồi sẽ đi mua.

Bổn hãng có trữ các thứ đồ cho nhà máy và làm đủ các thứ đèn nhứt để chế máy ; lại cũng có bán máy xay gạo và máy xay lúa.

Bổn hãng đã có danh với người Annam về nghề, lập ra từ năm 1872, lại cũng đặng lòng người Annam tinh cậy.

Vậy bổn hãng kính xin Lục-châu quí-khách, cứ bổn hiệu mà cứu hay là tự-tiện thương lượng mỗi khi qui khách cần mua gạch bông xi-măn, xe hơi cũng đồ chi về máy móc, hay là có cần dùng hỏi đến chi bổn hãng sẵn lãng trả lời liền và cũng sẵn lòng toan tính cho đặng như ý quí khách.

Lời ngỏ cùng các vị điền chủ !!!

Hãng EMILE PEYSSON ở ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, Saigon, kính tỏ cho các ông hay rằng có bán một thứ thuốc hiệu **SATINOL SPÉCIAL** để giết chuốc ngoài trùng và **LE THÔI** Như dùng thuốc nầy thì phải giữ cho khéo. **DÙNG CHO CÁC LOÀI VẬT TRONG NHÀ NÓ CỘN ĐẶN VÌ THIỆT HẠI LẮM.**

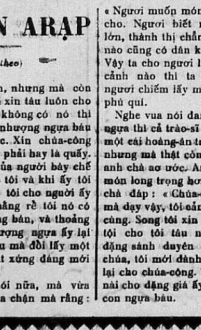

Dầu đánh bóng hiện **MIROR** là một thứ tốt hơn hết trong các vài chất để đóng giữ nước sáng và mới luôn luôn cho những đồ mình đóng hoặc loại làm là đồ theo phong thổ nề trược trong xứ thường hay bị ten sét. **DÙNG THỬ BẾN ÁT CHỊU LIỀN.**

Bán lẻ trong các tiệm tạp-hóa và tiệm bán đồ dùng sắt tại Nam-kỳ và Trung-kỳ.

Bán sỉ : tại Hãng **MARSEILLAISE D'OUTRE-MER**

Một mình trữ bán

Ở đường Ohier — SAIGON

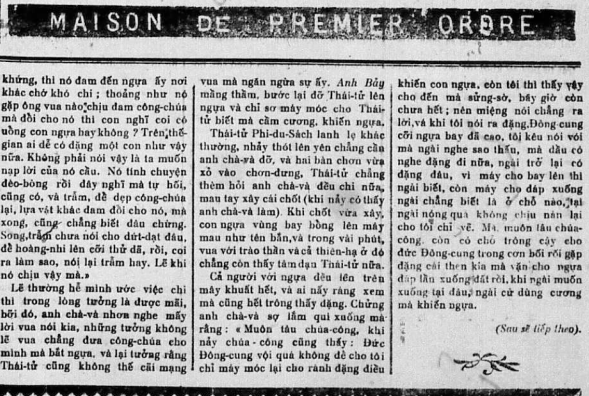

CHUYỆN ARẠP

(Tiếp theo)

Đó là ý tôi muốn, nhưng mà còn việc nầy nữa, tôi xin tâu luôn cho chúa-công rõ, nếu không có nó thì tôi không thể nào nhượng ngựa báu nầy lại cho ai được. Xin chúa-công nghe rõi xét lại coi phải hay là quấy. Vốn ngựa nầy là của người bày chế nó ra để lại cho tôi và khi ấy tôi phải đưa con gái tôi cho người ấy mà đổi, lại với thằng rể tôi nó có buộc tôi chẳng đặng bàn, và thoảng như tôi muốn nhượng ngựa ấy lại cho ai, tôi phải liệu mà đổi lấy một vật nhằm cho thật xứng đáng mới được.»

Anh chà muốn nói nữa, mà vừa tới tiếng « đổi » vua chận mà rằng : « Người muốn nói chi ta cũng đổi cho. Người biết rằng nước ta thì lớn, thành thị chẳng thiếu chi, cảnh nào cũng có dân khương, vật phụ. Vậy ta cho người lựa ; người muốn cảnh nào thì ta sẽ cấp cho, vỗi người chiếm lấy mà hưởng trọn đời phú quí.

Nghe vua nói đem thành mà đổi ngựa thì cả trào-sĩ ai cũng tưởng là một cái hoàng-ân trọng vọng lắm rồi; nhưng mà thật cốt sớn hơn món của anh chà ao ước. Anh ta ao ước một món long trọng hơn nữa kia. Anh chà đáp : « Chúa-công rộng lượng mà dạy vậy, tôi cám-gội ơn cả không cùng. Song tôi xin chúa-công miễn tội cho tôi tâu ngay rằng, nếu tôi đặng sánh duyên cùng lịnh công chúa, tôi mới đành dâng ngựa nầy lại cho chúa-công. Tôi nhứt nguyện nài cho đặng gia ấy, thì tôi nhượng con ngựa báu.

Cả trào-sĩ nghe anh chà nói dèo bòng thì đều cười rộ lên ; mà Đông-cung Thái-tử Phi-du-Sách lại bất bình. Còn vua lại khác, vua nghĩ rằng liệu công-chúa mà đưa cho anh chà đặng bắt con ngựa báu thì không chi là hại. Vua còn suy nghĩ coi nên tính vậy hay là thế khác.

Đông-cung Thái-tử thấy vua còn dụ-dự thì e vua có nạp lời của anh chà, rồi ra việc nhục cho nhà vua đi chăng. Thái-tử liền nói như vầy đặng có phòng việc ấy : « Muôn tâu phụ-vương, dưa thất phu ấy cả gan dám buông lời vô lễ, mà phụ-vương còn để mà suy nghĩ làm chi đặng cho nó được mợi ! Cúi xin phụ-vương phải lấy thể-thống vương-gia làm trọng.

Vua liệt đáp : « Hoàng-nhi nói vậy là phải lắm, trẫm chẳng phụ lời ; song còn sự nầy hoàng-nhi không để đến : vẫn ngựa là ngựa báu, mà nếu lên chà nầy đòi vậy mà ta không không, thì nó đem đến ngựa ấy nơi khác chớ khó chi ; thoảng như nó gặp ông vua nào chịu đem công-chúa mà đổi cho nó thì con nghĩ coi có uổng con ngựa hay không ? Trên, thế-gian ai để có dặng một con như vậy nữa. Không phải nói vậy là ta muốn nạp lời của nó câu. Nó tính chuyện đèo-bòng rồi dây nghĩ mà tự hối, công có, và trẫm, để dẹp công-chúa lại, lựa vật khác đem đổi cho nó, mà xong, cũng chẳng biết dâu chừng. Song, trẫm chưa nói cho dứt-dạt đâu, để hoàng-nhi lên cõi thử đã, rồi, coi ra làm sao, nói lại hãy hay. Lẽ khi nó chịu vậy mà.»

Lẽ thường hễ mình ước việc chi thì trong lòng tưởng là được mãi, bỗi đó, anh chà-và nhơn nghe mấy lời vua nói kia, những tưởng không lẽ vua chẳng ưng công-chúa cho mình mà bắt ngựa, và lại tưởng rằng Thái-tử cũng không thể cải mạng vua mà ngăn ngừa sự ấy. *Anh Bây* mảng thầm, bước lại đỡ Thái-tử lên ngựa và chỉ sơ máy móc cho Thái-tử biết mà cầm cương, khiến ngựa. Thái-tử Phi-du-Sách lanh lẹ khác thường, nhảy thót lên yên chẳng cần anh chà-và đỡ, và hai bàn chơn vừa xỏ vào chơn-đựng, Thái-tử chẳng thèm hỏi anh chà-và đều chi nữa, mau tay xây cái chốt (khi nầy có thấy anh chà-và làm). Khi chốt vừa xây, con ngựa vùng bay liền mất mau như tên bắn, vả trong vài phút, vua với trào thần và cả thiên-hạ ở đó chẳng còn thấy tăm dạn Thái-tử nữa.

Cả người với ngựa đều lên trên mây khuất hết, vả ai nấy rảng xem mà cũng hết trông thấy dặng. Chừng anh chà-và sự lắm qui xuống mà rằng : « Muôn tâu chúa-công, khi nầy chúa-công cũng thấy : Đức Đông-cung với qua không để cho tôi chi mấy móc lại cho rành đặng điều khiển con ngựa, còn tôi thì thấy vậy cho đến mà sửng-sờ, bây giờ còn chưa hết ; nên miệng nói chẳng ra lời, vả khi tôi nói ra đặng, Đông-cung cỡi ngựa bay đã cao, tôi khu nói với mà ngài nghe sao thấu, mà dầu có nghe đặng đi nữa, ngài trở lại có đặng đâu, vì máy cho bay lên thì ngài biết, còn máy cho đáp xuống ngài chẳng biết là ở chỗ nào, lật ngài nóng qua không chịu nào lại cho tôi chỉ vẽ. Mà muốn tâu chúa-công, còn có chỉ trông cậy cho được Đông-cung trong cơn bối rối gặp đặng cái then kia mà vặn cho ngựa đáp lần xuống đất rồi, khi ngài muốn xuống tại đâu, ngài cứ dùng cương mà khiến ngựa.

(Sau sẽ tiếp theo).

Tại hãng EMILE PEYSSON ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, có bán đủ đồ cho đồng-bang in dùng. Hàng hóa đều tốt mà giá lại rẻ hơn, chẳng hãng nào bì kịp. Lục-châu quí-vị nào muốn mua đồ chi thì xin mời đến hãng hay là viết thơ thì sẽ được vừa lòng.

Có bán đèn TITO-LANDI, — *đồ xe-mi, cà-ra-oách, nón đi thử, giày vớ cho người lớn và con nít, dầu thơm, đồ đi đi đường, quần áo cho con nít, đồ dặng học hình, hộp học hình* « La nouvelle Chambre claire universelle » *đồ để chơi Tennis, đá banh,* thuốc giết chuốc ngoài đồng Ratinol spécial. — Rượu chát đỏ và trắng bán nguyên thùng hiệu Vins Bermond de Bordeaux.

SAIGON — IMP. DE L'UNION TIRAGE 2,500 EXEMPLAIRES

L'Administrateur Gérant : NGUYEN-VAN-CUA

Certifié le Tirage ci-dessus

Saigon le 11 mars 1923